

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2CoCsp/12/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8217205640
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8217205640.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Martina Barana v spore žalobkyne: O. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. XXX, XXX XX V., právne zastúpenej JUDr. Vierou Mulikovou, advokátkou, so sídlom M.V. Miškovského 3, 085 01 Bardejov, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, o zrušenie rozhodcovského rozsudku a iné, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bardejov, č.k. 4Csp/124/2017-131 zo dňa 15.12.2020, takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok vo výrokoch I. a IV.

Priznáva žalobkyni vo vzťahu k žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bardejov (ďalej „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom zrušil Rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Asociácii pre arbitráž zo dňa 22.06.2017. sp. zn. N. XXXXX/XX, v časti o určenie neplatnosti rozhodcovskej zmluvy č. XXXXXXXXXX konanie zastavil, žalovanej v časti konania o určenie neplatnosti rozhodcovskej zmluvy nárok na náhradu trov konania nepriznal a žalobkyňa mala voči žalovanej nárok na náhradu trov konania o zrušenie rozhodcovského rozsudku v rozsahu 100 %.

2. V dôvodoch rozhodnutia súd prvého stupňa poukázal na ustanovenie § 52 a § 53 Občianskeho zákonníka, ako aj Smernicu Rady 93/13/EHS z 5.4.1993. Zdôraznil, že zmluva o spotrebiteľskom úvere bola medzi účastníkmi uzatvorená dňa 13.05.2014, č. XXXXXXXXXX. Súd prvého stupňa konštatoval, že dodávateľ použil typ formulárovej zmluvy na uzavretie zmluvy o spotrebiteľskom úvere so žalobkyňou zámerne, v snahe odradiť žalobkyňu ako spotrebiteľa od možnosti reálne sa oboznámiť s obsahom zmluvy, vrátane všeobecných úverových podmienok a tým získať kvalifikovaný obraz o podmienkach poskytnutia úveru a vyhodnotiť ich dôsledky na neho ako spotrebiteľa (veľkosť písma predtlačeneho textu formulárovej zmluvy použitej na uzatvorenie zmluvy pre jeho nečitateľnosť neumožňoval žalobkyni ako spotrebiteľovi sa oboznámiť s obsahom zmluvy a tým aj s podmienkami, za ktorých jej bol úver poskytnutý). Súd prvej inštancie dospel k záveru, že na základe vyššie uvedeného dôvodu je zmluva absolútne neplatná ako celok a rozhodcovský rozsudok zrušil. Z dôvodu späťvzatia žaloby o určenie neplatnosti rozhodcovskej zmluvy č. XXXXXXXXXX zo dňa 13.05.2014, súd prvej inštancie vo vzťahu k tomuto konaniu zastavil. O trovách rozhodol v súlade s ust. § 255, § 256 ods. 1 CSP.

3. Proti rozsudku v celom rozsahu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Namietal nesprávne právne posúdenie veci a súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Mal za to, že si splnil všetky obligatórne náležitosti vyžadované zákonom, nakoľko rozhodcovská zmluva je uzatvorená písomne individuálne na samostatnom liste papiera oddelená od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, žalobkyni bola daná možnosť využitia riešenia

sporov. Tvrdil, že nedostatok opatrnosti spotrebiteľa nespôsobuje absolútnu neplatnosť právneho úkonu. Navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalobkyňa sa k podanému odvolaniu písomne vyjadrila. Uviedla, že rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za vecne správne, konajúci súd sa v dostatočnej miere vysporiadal tak so skutkovou, ako aj s právnou stránkou veci. V plnej miere sa stotožňuje so záverom súdu v tom, že samotná rozhodcovská zmluva pre viaceré atribúty, naplňa znaky absolútne neplatného právneho úkonu, čo vedie k nulitnému právnemu aktu v podobe rozhodcovského rozsudku. Žalobkyňa považuje tvrdenia žalovaného o ľahostajnom a nepozornom prístupe žalobkyne vo vzťahu k uzavretiu zmlúv za špekulatívne. Žalobkyňa nebola oboznámená s obsahom a následkami rozhodcovskej zmluvy a ani nepostrehla, že pri úverovej zmluve uzatvorila aj nejaký záväzok z rozhodcovskej zmluvy. Zároveň tvrdenia žalovaného, týkajúce sa postupu žalobkyne, ktorá nevyužila možnosť vyjadriť sa k výberu rozhodcovského súdu, či nevyužila možnosť odstúpiť od zmluvy v lehote 10 dní, považovala za nepodstatné keďže v danom prípade rozhodcovská zmluva predstavovala absolútne neplatný právny úkon. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok ako vecne správny potvrdil.

5. V replike žalovaný uviedol, že sa dostatočne vyjadril ku všetkým relevantným skutočnostiam a považuje svoje vyjadrenie za dostačujúce.

6. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v súlade s § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania, pričom dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nebolo dôvodné.

7. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

8. K námietke nesprávne zisteného skutkového stavu odvolací súd poznamenáva, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktorý objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdy sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoj nárok alebo sa bráni proti jeho uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. Z obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že táto odvolacia námietka nebola naplnená.

9. K námietke o nesprávnom právnom posúdení odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010).

10. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia spornej zmluvy (13.05.2014), spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

11. Podľa § 53 ods. 4 písm. a) OZ, za neprijateľné zmluvné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy.

12. Podľa § 53 ods. 5 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

13. Podľa § 45 ods. 1 písm. i) zákona č. 355/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou proti druhému účastníkovi na súde domáhať zrušenia rozhodcovského rozsudku, ak stály rozhodcovský súd rozhodol v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa, a toto porušenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu.

14. Podľa § 144 CSP, žalobca môže vziať žalobu späť.

15. Podľa § 145 ods. 1 CSP, ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

16. Podľa § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

17. Pokiaľ ide o povahu zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorenej medzi stranami sporu dňa 13.05.2014, odvolací súd v súlade s právnym názorom súdu prvej inštancie je toho názoru, že predmetná zmluva je zmluvou spotrebiteľskou, na ktorú je potrebné aplikovať ustanovenia právnych predpisov týkajúcich sa ochrany spotrebiteľa.

18. Odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie správne vyhodnotil, keď zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 13.05.2014 vyhodnotil ako formulár s predtlačným textom, ktorý je voľným okom nečitateľný. Veľkosť písma neumožňuje spotrebiteľovi sa oboznámiť s textom a vyhodnotiť dôsledky. Taktiež sa to týka Všeobecných podmienok spotrebiteľského úveru tvoriace neoddeliteľnú súčasť zmluvy a Rozhodcovskú zmluvu.

19. Občiansky zákonník za neprijateľné zmluvné podmienky považuje v spotrebiteľskej zmluve najmä ust. § 53 ods. 4 písm. a). Takáto zmluvná podmienka je neprijateľná a preto je neplatná, keďže spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Občiansky zákonník s takýmito neprijateľnými podmienkami spôsobujúcimi značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa v ustanovení § 53 ods. 5 vždy spája sankciu neplatnosti. Keďže ustanovenie § 53 OZ ods. 5 nikdy nebolo zaradené medzi prípady relatívnej neplatnosti (§ 40a OZ), ide o neplatnosť absolútnu, pôsobiacu bez ďalšieho priamo zo zákona, na ktorú musel súd prihliadať z úradnej povinnosti.

20. Správne preto súd prvej inštancie uzavrel, že pre absolútnu neplatnosť rozhodcovskej zmluvy nebola daná ani právomoc rozhodcovského súdu na konanie a rozhodnutie o návrhu v tomto konaní žalovaného na začatie rozhodcovského konania. Rozhodnutie rozhodcovského súdu v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných predpisov je dôvodom na zrušenie rozhodnutia podľa § 45 ods. 1 písm. i) zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých predpisov.

21. Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04). Odvolací súd so zreteľom na neplatnú rozhodcovskú zmluvu nepovažoval za potrebné zaoberať sa ostatnými odvolacími námietkami.

22. Rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo veci samej zodpovedá aj súvisiaci výrok o trovách konania, ktorý odvolací súd, stotožňujúc sa s dôvodmi v rozhodnutí o trovách konania, postupom podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP, potvrdil.

23. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).